

Fractie VVD

Debat Beleidsplan schulddienstverlening 2021-2025 en armoede en schuldenmonitor

Voorzitter,

We spreken vanavond over schuldenproblematiek met daarbij de evaluatie van de aanpak hiervan in Zwolle en de armoedemonitor.

In de schulden komen kan iedereen overkomen, natuurlijk is er een eigen verantwoordelijkheid je financiële huishouden op orde te hebben maar soms lukt dat niet en dat kan door verschillende oorzaken gebeuren.

En voorzitter praten over betalingsproblemen is toch nog steeds een taboe. Uit onderzoek is gebleken dat het gemiddeld 5 jaar duurt voordat mensen hulp zoeken voor hun schulden. Op dat moment is er sprake van ongeveer 14 schuldeisers, waardoor het probleem dan al erg groot is met alle gevolgen van dien. Het is dus voor alle betrokken partijen belangrijk om het uit de hand lopen van betalingsproblemen zo snel en zo goed mogelijk bij te sturen en daar wil de VVD maximaal op inzetten.

Voorzitter, de VVD ziet daar veel aanknopingspunten van in het voorliggende beleidsplan. Wel hebben we vragen op het gebied van de regelingen, de huidige situatie van de corona crisis en preventie

Voorzitter, als eerste wil ik stilstaan bij de regelingen. Armoede en schulden hebben vaak met elkaar te maken, maar niet altijd. Schulden kennen veel oorzaken, soms zijn ze het gevolg van andere problemen. De beste weg uit de armoede en schulden is met werk en de VVD is blij te lezen dat er gebruik wordt gemaakt van Simpel Switchen om een beter zicht te krijgen in de financiële gevolgen bij arbeidsparticipatie op verschillende regelingen.

Voor de VVD is het inzetten op meer regelingen niet de eerste gekozen route. In het coalitieakkoord staat dat armoederegelingen en mogelijkheden voor schulddienstverlening versimpeld worden zodat regelingen eenvoudiger worden, beter bereikbaar zijn en effectiever kunnen worden ingezet.

En voorzitter, mijn fractie leest nog geen versimpeling van de armoederegelingen terug in het beleidsplan. In de Brede Schuldenaanpak wordt beschreven dat een stapeling en complexiteit van regelingen de effectiviteit niet ten goede komt waardoor inzetten op juist die versimpeling de effectiviteit kan vergroten. Graag horen we van de wethouder hoe dit actiepunt uit zowel de Brede schuldenaanpak als het coalitieakkoord vorm gegeven wordt.

Zo wordt er bij de begroting voorgesteld de individuele inkomens toeslag structureel te vergroten omdat de inschatting is dat mensen die langdurig in een minimapositie zitten daar ook langer in zullen blijven. Hoe ziet de wethouder die aanname in relatie tot de inzet om mensen juist richting arbeidsparticipatie te krijgen en in te zetten op (om)scholingsmogelijkheden?

En we lezen een voorstel tot een verbreding van de doelgroep voor het perspectieffonds. Dit terwijl er maar een beperkte deelname is geweest en de ervaringen nog beperkt zijn. We lezen geen kader voor de verbreding terug, dus mijn fractie heeft daarover de volgende vraag: Wat voor verbreding stelt de wethouder voor en hoe is dat te rijmen met het versimpelen van de regelingen? We overwegen hierover een motie om kaders mee te geven voor de verbreding en inzet van de middelen.

Voorzitter, we lezen bij dit voorstel tot verbreding ook een link naar de Coronacrisis en dat brengt mij bij mijn volgende punt. Schulden en de huidige Coronacrisis.

De verwachting is dat hierdoor meer mensen met betalingsproblemen te maken zullen krijgen. Velen maken gebruik van de regelingen die er nu vanuit de overheid zijn, maar er zijn ook velen die gebruik maken van hun reserves waardoor het mogelijk langer gaat duren voordat ze in beeld komen, dus vraagt mijn fractie zich af of de verbreding van het perspectieffonds voor deze groep op de korte termijn wel een richting is of dat het effectiever is in te zetten op het tijdig in beeld krijgen van deze mensen en kunnen helpen voordat er schulden zijn ontstaan.

Kleine zelfstandigen zien we in de TOZO, we zien de mensen in de bijstand en 0-urencontracten komen we tegen bij het UWV. Hoe gaat het college om met deze mensen die nu al in beeld zijn en wat daar op de arbeidsmarkt voor mogelijkheden voor zijn door bijvoorbeeld in te zetten op matching op de arbeidsmarkt en daarbij te kijken waar krapte ontstaat zoals in de logistiek, de zorg of levensmiddelenbranche. Hiermee zetten we in op het voorkomen van schulden in plaats van op regelingen om de schulden op te vangen. Graag een reactie van de wethouder.

Naast de mensen die door deze crisis zelf in betalingsproblemen kunnen komen wil de VVD aandacht vragen voor de schuldeisers, bijvoorbeeld de rijschoolhouder die het in deze tijd al zwaar heeft, maar door het niet betalen van klanten mogelijk zelf in grote problemen kan komen. Mijn fractie zou graag willen meegeven dat de kleine schuldeisers van nu niet de schuldenaren van morgen mogen worden. Kan de wethouder aangeven hoe hij mee wil denken dat te voorkomen?

Voorzitter, in het voorjaar is er een motie aangenomen 'Voorkomen grotere schulden ondernemers' waarbij gevraagd wordt de ervaringen uit de pilot in Flevoland over schulden bij ondernemers mee te nemen in dit beleidsplan en wij lezen daar geen uitwerking van in het beleidsplan wat er nu ligt. Graag horen we nog van de wethouder hoe hij daar mee verder wil gaan.

Voorzitter,

Als laatste de inzet op preventie. We lezen het uitgangspunt van 'voorkomen is beter dan genezen' en daar is de VVD groot voorstander van. In de Brede Schuldenaanpak vanuit het ministerie lezen we de inzet op financiële educatie. In de schuldenmonitor kunnen we lezen dat het aantal scholen dat meedoet met de week van het geld 1/3 is van de scholen in Zwolle en dat het aantal klassen dat lessen heeft gekregen in dit kader gedaald is van 60 naar 40 in de afgelopen jaren.

De VVD wil dat financiële educatie maximaal ondersteund wordt bij de preventie van schulden en vraagt daarom de wethouder wat de inzet op dit onderwerp is vanuit het college. En is de wethouder het met de VVD eens dat rijks gelden voor schulddienstverlening ook ingezet kunnen worden voor deze vorm van preventie?

Voorzitter, ik rond af.

Schulden hebben een enorme impact op een ieder die er mee te maken heeft en de eerste stap is om het taboe dat er is op betalingsproblemen te verminderen. De VVD zet in op 'voorkomen is beter dan genezen' en bij genezen zo effectief mogelijk. We kijken uit naar de uitwerking van de vereenvoudiging van regelingen en we wensen het college succes bij de uitvoering van dit beleidsplan, zeker in de uitdagende tijden die voor ons liggen.

Dank u voorzitter.